Financiële Verantwoording 2017

van
PC UITVAART B.V.
AMSTERDAM

EXCLUSIEF:
STICHTING PC UITVAART DEPOSITO

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

INHOUD

	Pagina
Rapport	
• Bedrijfsprofiel	2
• Voorwoord	3
Bijlagen	
Financiële Verantwoording	4
• Geconsolideerde balans per 31 december 2017 voor resultaatverdeling	5
• Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017	7
• Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017	8
• Toelichting:	
• Toelichting algemeen	10
• Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	13
• Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017	21
• Enkelvoudige balans per 31 december 2017 voor winstverdeling	23
• Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2017	25
• Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017 voor winstverdeling en de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2017	26
Overige gegevens	
• Voorstel resultaatbestemming	31
• Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

BEDRIJFSPROFIEL

PC Uitvaart is een moderne uitvaartonderneming met een rijke traditie en ervaring in de gehele keten van de uitvaartbranche. Op 1 januari 2003 is PC Uitvaart B.V. van start gegaan als holdingvennootschap voor alle werkmaatschappijen van de Coöperatie PC (opgericht in 1931). Om redenen als klantgerichtheid, efficiency en slagvaardigheid zijn de bedrijfsactiviteiten en activa afgesplitst van de vereniging en ondergebracht in PC Uitvaart B.V.

Tot PC Uitvaart B.V. behoren PC Uitvaart B.V., PC Uitvaart Begeleiding B.V., PC Uitvaart Locaties B.V., PC Uitvaart Verzekeringen N.V., Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V. (50% deelneming), PC Uitvaart Assurantiebemiddeling B.V. en Stichting PC Uitvaart Deposito.

Omgerekend naar voltijd-dienstverbanden stonden er ultimo 2017 ca. 132 mensen bij PC Uitvaart onder contract (ultimo 2016: 144 fte), verspreid over meerdere vestigingen. Het hoofdkantoor staat in Amsterdam.

Tot de activiteiten van PC Uitvaart behoren de financiële dienstverlening (verzekeren/sparen), uitvaartverzorging, cremeren en begraven. PC Uitvaart gaat uit van een integrale dienstverlening. De activiteiten van PC Uitvaart in de eigen locaties concentreren zich voornamelijk in de thuismarkt Groot Amsterdam. PC Uitvaart gebied: van Hoorn tot en met Alphen aan den Rijn en van de Noordzee tot en met Almere.

PC Uitvaart beschikt over uitvaartcentra in Hoorn, Purmerend, Zaanstad, Amsterdam, Almere en Alphen aan den Rijn en Nieuw-Vennep, alsook over crematoria in Hoorn, Purmerend, Zaanstad, Amsterdam, Almere, Alphen aan den Rijn en Nieuw-Vennep. Een nieuw crematorium/ uitvaartcentrum in Alkmaar is in voorbereiding.

Doel is om de wensen van de klant betaalbaar en met hoge kwaliteit te kunnen realiseren. Tegelijkertijd wil PC Uitvaart desgewenst de zorgen van nabestaanden zoveel mogelijk uit handen nemen. De dienstverlening vindt plaats in zowel de eigen bedrijfslocaties, de locaties van derden als in privé-locaties zoals woonhuizen.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

VOORWOORD

Deze rapportage is opgesteld ter beheersing en het verkrijgen van inzicht in de bedrijfsactiviteiten uitvaart, begraven en cremeren. Derhalve is de rapportage primair bedoeld voor interne doeleinden. Tevens dient het overzicht ter verantwoording aan de huisbankier. Bij de opstelling van deze rapportage is zoveel mogelijk aangesloten bij de regelgeving zoals vastgelegd in Titel 9 Boek 2 BW.

Een verslag van de directie en de Raad van Commissarissen is opgenomen in het jaarverslag 2017 van PC Uitvaart B.V.

Amsterdam, 31 juli 2018

Bestuur
J.G.H. Helthuis, algemeen directeur
J.A.J. Bijman, financieel directeur

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world

PC uitvaart

PC UITVAART B.V.
AMSTERDAM

FINANCIËLE VERANTWOORDING 2017

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Geconsolideerde balans per 31 december 2017
(na resultaatverdeling)

ACTIVA

		31.12.2017		31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Goodwill deelneming		13		17
Materiële vaste activa 1.				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	22.439		27.563	
Machines en installaties	2.034		2.438	
Overige bedrijfsmiddelen	1.762		2.145	
Materiële vaste activa in uitvoering	3.815		42	
		30.050		32.188
Financiële vaste activa				
Deelnemingen 2.	6.373		5.300	
Latente belastingvorderingen 3.	77		437	
		6.450		5.737
Vlottende activa				
Voorraden		16		16
Vorderingen				
Debiteuren 4.	2.039		2.068	
Verbonden maatschappij 5.	122		326	
Belastingen 6.	5		-	
Overige vorderingen 7.	404		429	
		2.570		2.823
Liquide middelen 8.				
Kas en banktegoeden		6.170		1.539
		45.269		42.320

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Geconsolideerde balans per 31 december 2017
(na resultaatverdeling)

PASSIVA

		31.12.2017		31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Garantievermogen				
Eigen vermogen	16.159		9.884	
Aandeel derden	-		-	
Totaal groepsvermogen 9.		16.159		9.884
Achtergestelde leningen 10.		1.500		5.100
Totaal garantievermogen		17.659		14.984
Voorzieningen 11.				
Latente belastingverplichting	829		103	
Onderhoud graven	1.881		1.751	
Personeelsverplichtingen	458		157	
		3.168		2.011
Langlopende schulden				
Kredietinstellingen 12.	9.900		11.500	
Verbonden maatschappij 13.	5.500		5.700	
Bouwfondsobligaties 14.	107		111	
Vooruitontvangen huur graven 15.	2.341		2.456	
		17.848		19.767
Kortlopende schulden				
Kortlopende aflossingsverplichting langlopende schulden 16.	1.700		1.700	
Verbonden maatschappijen 17.	52		3	
Belastingen en sociale lasten 18.	693		410	
Crediteuren	2.006		1.488	
Overige schulden 19.	2.143		1.957	
		6.594		5.558
		45.269		42.320

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017

		2017		2016
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Netto-omzet 20.				
Omzet uitvaarten	9.026		10.073	
Omzet begraven en cremeren	11.490		11.833	
Af: kosten van de omzet	(2.243)		(2.586)	
		18.273		19.320
Algemene beheerskosten				
Personeelskosten 21.	9.153		9.939	
Afschrijvingen 22.	(3.505)		2.474	
Overige algemene beheerskosten 23.	4.932		4.792	
		10.580		17.205
Bedrijfsresultaat (EBIT)		7.693		2.115
Financiële baten en - lasten 24.		(1.079)		(1.207)
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		6.614		908
Belasting gewone bedrijfsuitoefening		(1.519)		(205)
Resultaat deelnemingen		1.180		633
Netto-resultaat		**6.275**		**1.336**

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017

		2017		2016
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Netto-omzet		18.273		19.320
Algemene beheerskosten		(10.580)		(17.205)
Bedrijfsresultaat		7.693		2.115
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	4		4	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	2.710		3.371	
Afschrijving desinvestering	(4.095)		-	
Mutatie in voorziening onderhoud graven	130		76	
Mutatie in voorziening personeelverplichtingen	301		(23)	
		(950)		3.428
Veranderingen in werkkapitaal:				
Debiteuren en omzetbelasting	6		306	
Overige vorderingen	229		(275)	
Crediteuren	518		38	
Overige schulden	421		692	
		1.174		761
		7.917		6.304
Betaalde interest	(1.079)		(1.207)	
Betaalde/ontvangen winstbelasting	(433)		115	
		(1.512)		(1.092)
		6.405		5.212
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in immateriële vaste activa	-		(21)	
Investeringen in materiële vaste activa	(4.409)		(833)	
Investeringen in financiële vaste activa	-		(38)	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	7.932		17	
		3.523		(875)

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

	2017		2016	
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Opname leningen kredietinstellingen	-		1.000	
Aflossing leningen kredietinstellingen	(1.600)		(1.500)	
Aflossing leningen verbonden maatschappij	(200)		(1.400)	
Aflossing achtergestelde lening	(3.600)		(1.000)	
Aflossing bouwfondsobligaties	(4)		(55)	
Aflossing financial leaseverplichting	-		(2)	
Ontvangen dividend	107		89	
		(5.297)		(2.868)
Saldo kasstromen				
Kasstroom uit operationele activiteiten		6.405		5.212
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		3.523		(875)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		(5.297)		(2.868)
		4.631		1.469
Liquide middelen 1 januari		1.539		70
Liquide middelen 31 december		**6.170**		**1.539**

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

TOELICHTING ALGEMEEN

Algemeen

De activiteiten van de vennootschap betreffen het uitoefenen of doen uitoefenen van het begrafenis- en crematieverzorgingsbedrijf. Voorts het deelnemen in dan wel het samenwerken met bedrijven of instellingen wier activiteiten in het verlengde van die van de vennootschap liggen.

In lijn met de regelgeving zijn PC Uitvaartverzekeringen N.V. en Stichting PC Uitvaart Deposito voor de jaarrekening van PC Uitvaart B.V. in de consolidatiekring opgenomen. Ten behoeve van de informatievoorziening aan interne en externe belanghebbenden wordt aanvullend een Financiële Verantwoording van PC uitvaart B.V. opgesteld, waarbij een consolidatiekring exclusief PC Uitvaartverzekeringen N.V. en Stichting PC Uitvaart Deposito als basis wordt genomen. PC uitvaarterzekeringen N.V. is in de Financiële Verantwoording als deelneming opgenomen waardoor zowel het resultaat als het vermogen van PC Uitvaartverzekeringen N.V. onderdeel uitmaken van het groepsvermogen respectievelijk het netto resultaat. De in deze Financiële Verantwoording opgenomen cijfers zijn ontleend aan de geconsolideerde jaarrekening van de PC Uitvaart B.V.

Grondslagen voor de consolidatie

In de consolidatie zijn de volgende (groeps-)maatschappijen begrepen:

- PC Uitvaart B.V. te Amsterdam;
- PC Uitvaartbegeleiding B.V. te Amsterdam (100%);
- PC Uitvaartlocaties B.V. (100%);
- PC Hooft Assurantiebemiddeling B.V. te Amsterdam (100%).

De in de jaarrekeningen van de geconsolideerde groepsmaatschappijen vermelde posten zijn geconsolideerd volgens het principe van integrale consolidatie. Een eventueel belang van derden in het geconsolideerde vermogen wordt afzonderlijk vermeld.

In 1998 is Begraafplaatsen & Crematorium Almere B.V. (voorheen Flevo Uitvaartfaciliteiten B.V.) te Almere opgericht. Zowel PC Uitvaart B.V. als Yarden Holding B.V. zijn ieder voor 50% aandeelhouder in deze vennootschap. Er vindt geen consolidatie plaats van deze vennootschap op grond van het ontbreken van de beslissende zeggenschap.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Grondslagen voor de waardering

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa betreft goodwill die aan derden is betaald bij acquisitie van deelnemingen. De goodwill wordt bepaald als het verschil tussen de overnameprijs en de netto vermogenswaarde van de deelneming op het moment van overname. Over de goodwill wordt in 10 jaar lineair afgeschreven.

Materiële vaste activa
Waardering geschiedt op basis van de verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de te verwachten levensduur. De afschrijving vangt aan met ingang van de datum van ingebruikneming. Indien sprake is van duurzame waardevermindering, vindt waardering tegen deze lagere waarde. Afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Op de gebouwen wordt 2% van de aanschaffingswaarde per jaar afgeschreven. Op de in opstallen geïnvesteerde verbouwingskosten wordt 10% per jaar afgeschreven. Het afschrijvingspercentage van de in andere vaste bedrijfsmiddelen begrepen activa varieert van 6,67% tot 20% per jaar.

Deelnemingen
Waardering van deelnemingen geschiedt tegen netto-vermogenswaarde. Voor deelnemingen met een negatief eigen vermogen wordt een voorziening gevormd voor zover de holding hierop aangesproken kan worden.

Latente belastingvorderingen
De latente belastingvorderingen hebben betrekking op compensabele verliezen of een afwijking tussen de commerciële en fiscale waardering van vaste activa. De vorderingen worden berekend op basis van het geldende belastingtarief, rekening houdend met het verwachte tijdstip van realisatie Latente belastingen worden opgenomen indien en voor zover in redelijkheid mag worden aangenomen dat de vorderingen gerealiseerd zullen worden.

Voorraden
De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere actuele waarde. Voor de waardering wordt de zogenaamde fifo-methode gehanteerd.

Debiteuren
Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen
De kas- en banksaldi zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en zijn direct opeisbaar.

Voorziening onderhoud graven
De voorziening onderhoud graven is gewaardeerd tegen contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van de rentelast met betrekking tot de langlopende schulden van de onderneming.

Voorziening latente belastingverplichting
Latente belastingverplichtingen worden berekend op basis van het geldende belastingtarief, rekening houdend met het verwachte tijdstip van realisatie.

Voorziening personeelsverplichtingen
De voorziening voor personeelsverplichtingen is berekend op actuariële basis.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Voorziening deelnemingen
Waardering van de voorziening deelnemingen geschiedt tegen netto-vermogenswaarde. Voor deelnemingen met een negatief eigen vermogen wordt een voorziening gevormd voor zover de holding hierop aangesproken kan worden.

Overige activa en passiva
Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders vermeld.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Omzet
Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering goederen en diensten aan derden onder aftrek van kortingen. De in rekening gebrachte verschotten zijn gesaldeerd.

Kosten voor gemeenschappelijke rekening
Binnen de groep is sprake van kosten voor gemeenschappelijke rekening. Deze kosten worden op basis van verdeelsleutels doorbelast aan de groepsmaatschappijen. Deze verdeelsleutels zijn gebaseerd op de mate waarin van de desbetreffende diensten gebruik wordt gemaakt en worden van jaar tot jaar bepaald.

Afschrijvingskosten
De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Resultaat deelnemingen
Resultaten van niet-geconsolideerde deelnemingen worden verantwoord overeenkomstig de vermogensmutatiemethode, danwel tegen kostprijs. Voorzover op kostprijs wordt gewaardeerd betreft het resultaat de in het boekjaar ontvangen dividenden. Over onderlinge rekening-courantverhoudingen met groepsmaatschappijen wordt interest in rekening gebracht.

Belastingen
De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten. De met bijzondere resultaten samenhangende belastingen worden daaraan rechtstreeks toegerekend. Verschillen tussen de fiscale en commerciële resultaatberekening worden ten laste c.q. ten gunste van de latente belastingpositie gebracht.

Grondslagen voor het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

1. Materiële vaste activa

Het afschrijvingspercentage van de materiële vaste activa varieert tussen 2% en 20% per jaar. De mutaties in deze activa zijn in het onderstaande schema samengevat:

	Gebouwen/ terreinen	Machines/ installaties	Overige bedrijfs-middelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	52.164	6.446	19.082	42	77.734
Cumulatieve afschrijving	(24.601)	(4.008)	(16.937)	-	(45.546)
Boekwaarde	27.563	2.438	2.145	42	32.188
Mutaties in de boekwaarden					
Investeringen	328	14	266	3.801	4.409
Overboekingen	6	-	22	(28)	-
Desinvestering	(7.826)	(85)	(21)	-	(7.932)
Afschrijving desinvestering	4.010	85	-	-	4.095
Afschrijvingen	(1.642)	(418)	(650)	-	(2.710)
	(5.124)	(404)	(383)	3.773	(2.138)
Stand per 31 december					
Aanschafwaarde	44.672	6.375	19.349	3.815	74.211
Cumulatieve afschrijving	(22.233)	(4.341)	(17.587)	-	(44.161)
Boekwaarde	22.439	2.034	1.762	3.815	30.050

De gronden van de uitvaartcentra zijn grotendeels in erfpacht verkregen. Onder "gebouwen en terreinen" is mede een aula van Crematorium en Uitvaartcentrum Zaanstad begrepen waarvoor een doorlopend recht van opstal is verkregen. Ook op de grond van Begraafplaats Westgaarde en van het hoofdkantoor met bedrijfsruimten is een afgekocht recht van erfpacht van toepassing. Voor de overige opstallen is sprake van eigen grond.

Voor de op het onroerend goed verstrekte zekerheden wordt verwezen naar het genoemde onder de langlopende schulden aan kredietinstellingen (zie pagina 17).

Onder "overige bedrijfsmiddelen" is zelf ontwikkelde software opgenomen ad. € 39.000. Deze investeringen worden in 5 jaar afgeschreven.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Financiële vaste activa

2. Deelnemingen

Dit betreft een 100% deelneming in PC Uitvaartverzekeringen N.V. en een 50% deelneming in Begraafplaatsen & Crematorium Almere B.V. Het verloop van de netto-vermogenswaarde van de deelnemingen gedurende de verslagperiode was als volgt:

	2017	2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Stand per 1 januari	5.300	4.756
Uitkering dividend	(107)	(89)
Resultaat uit deelnemingen	1.180	633
Stand per 31 december	6.373	5.300

3. Latente belastingvorderingen

Onderstaand volgt een verdeling van de latente belastingvorderingen naar oorzaken:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Compensabele verliezen	-	411
Verschil waardering vaste activa	77	26
	77	437

PC Uitvaartverzekeringen N.V. behoort tot de fiscale eenheid waarvan PC Uitvaart B.V. het hoofd is. Eventuele effecten van het niet meeconsolideren van PC Uitvaartverzekeringen N.V. op de fiscale positie zijn niet opgenomen in de Financiële Verantwoording.

Het verloop van de post gedurende de verslagperiode was als volgt:	*€ 1.000*
Stand per 1 januari	437
Compensatie fiscale winst boekjaar 2017	(411)
Mutatie wijziging waardering vaste activa	51
Stand per 31 december	77

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Vorderingen

4. Debiteuren

De post debiteuren is als volgt te specificeren:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	€ 1.000
Debiteuren	2.207	2.279
Voorziening voor oninbaarheid	(168)	(211)
	2.039	2.068

5. Verbonden maatschappijen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	€ 1.000
Stichting PC Uitvaart Deposito	122	174
PC Uitvaart Verzekeringen N.V.	-	152
	122	326

Over de vorderingen, die een kortlopend karakter hebben, wordt 2,5% rente vergoed.

6. Belastingen

Het saldo van deze post per 31 december 2017 betreft te vorderen omzetbelasting.

7. Overige vorderingen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	€ 1.000
Vooruitbetaalde verzekeringspremies	-	86
Vooruitbetaalde pensioenpremies	29	109
Vooruitbetaalde kosten en overige vorderingen	375	234
	404	429

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

8. Liquide middelen

Dit betreft het kassaldo en de direct opeisbare banktegoeden en staan vrij ter beschikking.
In de financieringsovereenkomst met de Rabobank is voor de PC Uitvaart B.V. een kredietfaciliteit € 1.500.000 overeengekomen.

9. Groepsvermogen

Voor een toelichting op het eigen vermogen van PC Uitvaart B.V. wordt verwezen naar de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening.

10. Achtergestelde leningen

Op 30 juni 2015 heeft Stichting PC Uitvaart Deposito een lening van € 6,4 miljoen tegen een rente van 6,5% per jaar verstrekt aan PC Uitvaart B.V. Op deze lening dient in 2020 € 100.000 en vanaf 2021 € 300.000 per jaar te worden afgelost. Indien het eigen vermogen van Stichting PC Uitvaart Deposito lager is dan het uitstaande bedrag van de achtergestelde lening dient PC Uitvaart B.V. extra af te lossen tot het eigen vermogen van de stichting.

11. Voorzieningen

Het verloop van deze post gedurende de verslagperiode was als volgt:

	Stand 1 januari	Dotaties	Ont-trekkingen	Stand 31 december
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Latente belastingverplichting	103	822	(96)	829
Onderhoud graven	1.751	130	-	1.881
Personeelsverplichtingen	157	316	(15)	458
	2.011	1.268	(111)	3.168

Latente belastingverplichting
De voorziening latente belastingverplichtingen heeft betrekking op tijdelijke verschillen tussen de fiscale en commerciële waardering van de materiële en financiële vaste activa.

Onderhoud graven
De voorziening onderhoud graven betreft de contante waarde van de afgekochte kosten voor toekomstige onderhoudswerkzaamheden voor de graven op de begraafplaatsen Westgaarde en Vredenhof. Toekomstige kosten zijn verdisconteerd op basis van de rentevoet voor vreemd vermogen van de onderneming. De voorziening kan als langlopend worden beschouwd.

Personeelsverplichtingen
De voorziening personeelsverplichtingen heeft betrekking op toekomstige jubileumuitkeringen, alsmede een verplichting [illegible] uitvaartkosten van gepensioneerde werknemers.

Tijdidentificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Langlopende schulden

12. Kredietinstellingen

De langlopende schulden aan kredietinstellingen zijn als volgt te specificeren:

	saldo 31.12.2017	saldo 31.12.2016	looptijd tot	Rente-percentage
	€ 1.000	*€ 1.000*		
Rabobank lening 1	6.300	6.700	2025	Euribor + 2,05%
Rabobank lening 2	4.500	5.500	2022	Euribor + 2,31%
Rabobank lening 3	700	900	2021	Euribor + 1,91%
	11.500	13.100		
Kortlopende aflossingsverplichting	(1.600)	(1.600)		
	9.900	11.500		

De kortlopende aflossingsverplichting is opgenomen onder de kortlopende schulden. De gehele aflossingsverplichting in de komende vijf jaar bedraagt € 7.200.000.

In 2014 heeft PC Uitvaart het renterisico op lening 1 voor 80% gehedged door het afsluiten van een renteswapovereenkomst. De fixedrente is 1,58%. De overeenkomst heeft een looptijd tot 2024. Per 31 december 2017 heeft de renteswapovereenkomst een negatieve marktwaarde van € 350.000 (2016: € 479.000 negatief).

Ter beperking van het renterisico op een deel van de bancaire schulden heeft PC Uitvaart in juni 2013 een renteswapovereenkomst afgesloten. Er is sprake van een rentehedge op de lening 2 voor de gehele looptijd van de lening. De fixed rente op het swapcontract is 2,02%. Per 31 december 2017 heeft de renteswapovereenkomst een negatieve marktwaarde van € 229.000 (2016: € 354.000 negatief).

Met Rabobank is overeengekomen dat de bank bij een marktwaarde van de swapcontracten onder € 1.965.0000 negatief (de margin call) PC Uitvaart kan verplichten om aanvullende zekerheden te stellen.

Als zekerheid voor de financiering is een hypotheekrecht van € 22.000.000 op onroerend goed van PC Uitvaart ten gunste van Rabobank gevestigd. Als aanvullende financieringsvoorwaarden gelden onder andere een negative pledge/pari passu verklaring en een positief/negatieve hypotheekverklaring.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

13. Verbonden maatschappij

Met Stichting PC Uitvaart Deposito en PC Uitvaartverzekeringen N.V. zijn kredietovereenkomsten afgesloten.

	saldo 31.12.2017	saldo 31.12.2016	looptijd tot	rente-percentage
	€ 1.000	*€ 1.000*		
Stichting PC Uitvaart Deposito	1.600	1.800	2034	4,00%
PC Uitvaartverzekeringen N.V.	4.000	4.000	2033	6,00%
	5.600	5.800		
Kortlopende aflossingsverplichting	(100)	(100)		
	5.500	5.700		

Als zekerheid voor de ontvangen gelden zijn de volgende hypothecaire inschrijvingen gegeven:

- Een eerste hypothecaire inschrijving van € 3.040.000 op het voortdurend recht van erfpacht van een aan de Gemeente Amsterdam in eigendom behorende perceel en grond aan de Zaaiersweg met het zich daarop bevindende uitvaartcentrum en een uitvaartcentrum met parkeerterrein en verdere aanhorigheden aan de Thea Beckmanweg te Grootebroek.

- Een eerste hypothecaire inschrijving van € 6.400.000 op een crematorium met uitvaartcentrum aan de Verlengde Aarkade 22 te Alphen aan den Rijn.

14. Bouwfondsobligaties

Dit betreft door leden opgenomen obligaties, elk groot € 11,34. Aflossing vindt uitsluitend plaats na overlijden, mits een aan de PC Uitvaart B.V. gelieerde uitvaartonderneming de uitvaart heeft verzorgd. Naar verwachting is een substantieel deel van de obligatiehouders reeds overleden zonder dat nabestaanden de obligatie hebben gedeclareerd. Naar verwachting heeft € 79.000 van de schuld een looptijd van meer dan vijf jaar.

15. Vooruitontvangen huur graven

De post vooruitontvangen huur graven heeft betrekking op gefactureerde bedragen met een meerjarig karakter die als een langlopende verplichting worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De looptijd van de vooruitontvangen huur bedraagt 5, 10 of 20 jaar.

Het verloop van deze post over de verslagperiode was als volgt:

	2017	2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Stand per 1 januari	2.456	2.559
Ontvangen huur graven	357	359
Vrijval	(472)	(462)
Stand per 31 december	2.341	2.456

Van de vooruitontvangen huur heeft € 1.485.000 een looptijd van langer dan vijf jaar.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

16. Kortlopende aflossingsverplichting van langlopende schulden

Deze post betreft de aflossingsverplichtingen met een looptijd tot een jaar op achtergestelde en langlopende schulden en is als volgt te specificeren:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Verbonden maatschappij	100	100
Langlopende schulden aan kredietinstellingen	1.600	1.600
	1.700	1.700

17. Kortlopende schulden aan verbonden maatschappijen

Per 31 december 2016 en 2017 betreft de post een schuld aan Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V.

18. Belastingen en sociale lasten

Deze post is als volgt te specificeren:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Loonheffing	299	392
Vennootschapsbelasting	394	-
Omzetbelasting	-	18
	693	410

19. Overige schulden

De overige schulden zijn als volgt te specificeren:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Nettolonen, vakantiegeld en niet opgenomen vakantiedagen	534	613
Reservering afkoopsommen	82	784
Te betalen rentelasten	222	228
Overigen	1.305	332
	2.143	1.957

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

De vennootschap heeft per 31 december 2017 de volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa op zich genomen:

- Door de vennootschap zijn verplichtingen ter hoogte van circa € 872.000 aangegaan uit hoofde van leaseovereenkomsten. De overeenkomsten hebben betrekking op vervoermiddelen.

  Van deze verplichting heeft € 532.000 een looptijd van meer dan één jaar.

- Met de Gemeente Amsterdam (Stadsdeel Noord) is voor een periode van 10 jaar een huurovereenkomst gesloten voor een uitvaartcentrum op de Noorderbegraafplaats gelegen aan de Buikslotermeerdijk te Amsterdam. De aanvangshuur bedraagt € 68.000 per jaar. De huurperiode is aangevangen op 1 oktober 2012.

- Met KC B.V. heeft de vennootschap een (triple net) overeenkonst gesloten voor het huren van het kantoor aan de Kabelweg 22 te Amsterdam. De huurvergoeding bedraagt € 450.000 pe rjaar. De huurovereenkomst eindigt per 1 januari 2019. PC Uitvaart B.V. heeft de optie om de huurperiode met tweemaal een kwartaal te verlengen.

- PC Uitvaart B.V. vormt met de meeste van haar dochtervennootschappen een fiscale eenheid vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2017

20. Netto-omzet

De brutomarge bestaat uit het verschil tussen de voor de verzorgde uitvaarten in rekening gebrachte bedragen verminderd met de direct aan de omzet toe te rekenen kosten (kosten van de omzet).

21. Personeelskosten

De specificatie van de personeelskosten is als volgt:

	2017	2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Lonen en salarissen	6.595	6.752
Sociale lasten	1.078	1.183
Pensioenlasten	759	762
Overige personeelskosten	721	1.242
	9.153	9.939

Gedurende het verslagjaar waren er gemiddeld 148 werknemers (2016: 155) in dienst op basis van een volledige dagtaak.

22. Afschrijvingen

De specificatie van de afschrijvingen luidt:

	2017	2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Immateriële vaste activa	4	4
Materiële vaste activa	2.710	3.371
Resultaat verkoop activa	(6.219)	(901)
	(3.505)	2.474

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

23. Overige algemene beheerskosten

De overige algemene beheerskosten zijn als volgt te specificeren:

	2017	2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Huisvestingskosten	2.698	2.606
Marketingkosten	427	282
Kantoorkosten	442	502
Reis- en autokosten	719	796
Algemene kosten	646	606
	4.932	4.792

24. Financiële baten en - lasten

Onder de rentelasten is een bedrag van € 314.000 (2016: € 448.000) ten behoeve van de Stichting PC Uitvaart Deposito en € 240.000 (2016: € 240.000) ten behoeve van PC Uitvaartverzekeringen N.V. begrepen.

Voorstel resultaatbestemming

Volgens de statuten staat het resultaat, na aftrek van het door het bestuur gereserveerde deel, te beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Het bestuur stelt voor om het gehele resultaat over 2017 toe te voegen aan de algemene reserves.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Enkelvoudige balans per 31 december 2017
(voor winstverdeling)

ACTIVA

		31.12.2017		31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Vaste activa				
Immateriële vaste activa 25.				
Goodwill deelneming		13		17
Materiële vaste activa 26.				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	17.188		22.077	
Overige bedrijfsmiddelen	1.829		2.216	
Materiële vaste activa in uitvoering	166		2	
		19.183		24.295
Financiële vaste activa				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen 27.	54.004		47.414	
Lening groepsmaatschappij 28.	1.711		2.238	
Latente belastingvordering	-		437	
		55.715		50.089
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	7		-	
Kortlopend deel lening groepmaatschappij	526		526	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	3.843		3.856	
Belastingen en sociale lasten	3		80	
Overige vorderingen	366		250	
		4.745		4.712
Liquide middelen		4.961		144
		84.617		79.257

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Enkelvoudige balans per 31 december 2017
(voor winstverdeling)

PASSIVA

		31.12.2017		31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Garantievermogen				
Eigen vermogen	9.884		8.549	
Onverdeelde winst	6.275		1.335	
Totaal eigen vermogen 29.		16.159		9.884
Achtergestelde leningen 30.		1.500		5.100
Totaal garantievermogen		17.659		14.984
Voorzieningen				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen 26.	283		283	
Latente belastingverplichtingen	783		86	
Overige voorzieningen	458		158	
		1.524		527
Langlopende schulden				
Kredietinstellingen	9.900		11.500	
Bouwfondsobligaties	107		111	
Verbonden maatschappij	5.500		5.700	
		15.507		17.311
Kortlopende schulden				
Kortlopende aflossingsverplichting van langlopende schulden	1.700		1.700	
Schulden aan groepsmaatschappijen	45.609		42.383	
Schulden aan verbonden maatschappijen	1.338		973	
Crediteuren	370		404	
Belastingen en sociale lasten	478		148	
Overige schulden	432		827	
		49.927		46.435
		84.617		79.257

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2017

	2017	2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Resultaat uit deelnemingen (na belasting)	6.697	7.602
Overige resultaten (na belasting)	(422)	(6.267)
Nettoresultaat	6.275	1.335

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017 VOOR WINSTVERDELING EN DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2017

Algemeen

Voor de toegepaste grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Fusies in 2016

Op 30 december 2016 hebben er drie fusies plaatsgevonden.

Fusie 1
- PC Uitvaartbegeleiding B.V. (verkrijgende vennootschap)
- PC Hooft Online B.V. (verdwijnende vernnootschap)

Fusie 2
- Begraafplaats en Crematorium Westgaarde B.V. (verkrijgende vennootschap)
- Crematorium en Uitvaartcentrum Zaanstad B.V. (verdwijnende vennootschap)
- Crematorium en Uitvaartcentrum Hoorn B.V. (verdwijnende vennootschap)
- Crematorium & Uitvaartcentrum Haarlemmermeer B.V. (verdwijnende vennootschap)
- Crematorium Alphen aan den Rijn B.V. (verdwijnende vennootschap)

Fusie 3
- Begraafplaats en Crematorium Westgaarde B.V. (verkrijgende vennootschap)
- Begraafplaats Vredenhof B.V. (verdwijnende vennootschap)

De naam van de vennootschap Begraafplaatsen en Crematorium Westgaarde B.V. is op 30 december 2016 statutair gewijzigd in PC Uitvaartlocaties B.V..

Publicatie

De vennootschap heeft voor de volgende vennootschappen aansprakelijkheidsverklaringen afgegeven als bedoeld in artikel 403, BW 2:

- PC Begeleiding B.V. te Amsterdam;
- PC Hooft Assurantiebemiddeling B.V. te Amsterdam;
- PC uitvaartlocaties B.V. te Amsterdam;

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans hierna niet nader worden toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world

25. Immateriële vaste activa

Dit betreft de goodwill op de van derden overgenomen aandelen Vredenhof B.V. De goodwill wordt in 10 jaar afgeschreven.

26. Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de materiële vaste activa zijn in het onderstaande schema samengevat:

	Gebouwen/ terreinen	Overige bedrijfs-middelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal 2017	Totaal 2016
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	38.610	8.800	2	47.412	47.282
Cumulatieve afschrijving	(16.533)	(6.584)	-	(23.117)	(20.917)
Boekwaarde	22.077	2.216	2	24.295	26.365
Mutaties in de boekwaarden					
Investeringen	24	22	166	212	130
Overboekingen	-	2	(2)	-	-
Afschrijvingen	(1.099)	(398)	-	(1.497)	(2.200)
Desinvesteringen	(7.823)	(87)	-	(7.910)	-
Afschrijving desinvesteringen	4.009	74	-	4.083	-
	(4.889)	(387)	164	(5.112)	(2.070)
Stand per 31 december					
Aanschafwaarde	30.811	8.737	166	39.714	47.412
Cumulatieve afschrijving	(13.623)	(6.908)	-	(20.531)	(23.117)
Boekwaarde	17.188	1.829	166	19.183	24.295

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Financiële vaste activa

27. Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Het verloop van de deelnemingen was in de verslagperiode als volgt:

	2017	2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Netto vermogenswaarde per 1 januari	47.131	33.115
Mutatie in de boekwaarden		
Ontvangen interim dividend	(107)	(89)
Aankoop/storting op aandelen	-	6.900
Resultaat deelnemingen	6.697	7.602
Liquidatie vennootschappen	-	(397)
	6.590	14.016
Netto vermogenswaarde per 31 december	53.721	47.131

De post deelneming is als volgt in de balans opgenomen:

	31.12.2017	31.12.2016
	€ 1.000	*€ 1.000*
Financiële vaste activa	54.004	47.414
Voorzieningen	(283)	(283)
	53.721	47.131

28. Lening groepsmaatschappij

Dit betreft een lening aan groepsmaatschappij Begraafplaats en Crematorium Westgaarde B.V. Op de lening is in 2017 € 526.000 afgelost (2016: € 526.000).

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

29. Eigen vermogen

	Geplaatst/ en gestort kapitaal	Agio-reserve	Wettelijke reserves	Overige reserves	Totaal
	€ 1.000	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*	*€ 1.000*
Stand per 1 januari	19	6.158	468	3.239	9.884
Resultaat boekjaar	-	-	-	6.275	6.275
Aandeel resultaat deelneming	-	-	227	(227)	-
Uitkering dividend deelneming	-	-	(107)	107	-
Stand 31 december	19	6.158	588	9.394	16.159

30. Achtergestelde leningen

Op 30 juni 2015 heeft Stichting PC Uitvaart Deposito een lening van € 6,4 miljoen tegen een rente van 6,5% per jaar verstrekt aan PC Uitvaart B.V. Op deze lening dient in 2020 € 100.000 en vanaf 2021 € 300.000 per jaar te worden afgelost. Indien het eigen vermogen van Stichting PC Uitvaart Deposito lager is dan het uitstaande bedrag van de achtergestelde lening dient PC Uitvaart B.V. extra af te lossen tot het eigen vermogen van de stichting.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

De vennootschap heeft per 31 december 2017 de volgende niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen op zich genomen:

- Door de vennootschap zijn verplichtingen aangegaan uit hoofde van lease- en huurovereenkomsten. De overeenkomsten hebben voornamelijk betrekking op vervoermiddelen en onroerende zaken.

- Met de Gemeente Amsterdam (Stadsdeel Noord) is voor een periode van 10 jaar een huurovereenkomst gesloten voor een uitvaartcentrum op de Noorderbegraafplaats gelegen aan de Buikslotermeerdijk te Amsterdam. De aanvangshuur bedraagt € 68.000 per jaar. De huurperiode is aangevangen op 1 oktober 2012.

- De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world

Gebeurtenis na balansdatum

- Op 29 mei 2018 heeft PC Uitvaart met a.s.r. verzekeringen een overeenkomst gesloten voor de overdracht van de verzekerings-portefeuilles PC en Later Natura aan Ardanta (onderdeel van a.s.r.). Het betreft ongeveer 14.500 verzekeringen waarvan de dekking bestaat uit een naturapakket, eventueel aangevuld met een vrij besteedbare som. De overdracht is onder voorbehoud van instemming door De Nederlandsche Bank en de belastingdienst.

- Het Openbaar Ministerie is een onderzoek gestart na een kasontvangst binnen PC Uitvaart Begeleiding B.V. Hert onderzoek is nog niet afgerond.

Amsterdam, 31 juli 2018

Bestuur
J.G.H. Helthuis, algemeen directeur
J.A.J. Bijman, financieel directeur

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bepaling resultaatbestemming

In artikel 22 van de statuten zijn de volgende bepalingen ten aanzien van de bestemming van het resultaat van de vennootschap opgenomen:

22.1 De directie is bevoegd een door haar vast te stellen deel van de winst die door vaststelling van de jaarrekening is bepaald separaat te reserveren. Uitkeringen ten laste van op grond van de voorgaande volzin gereserveerde winst, kunnen slechts worden gedaan door de Algemene vergadering op voorstel van de directie en nadat de raad van commissarissen goedkeuring aan dit voorstel heeft verleend.

22.2 De Algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door vaststelling van de jaarrekening is bepaald, met inachtneming van het bepaalde in artikel 22.1. Indien de algemene vergadering niet voorafgaand aan of uiterlijk direct na het besluit tot vaststelling van de jaarrekening een besluit neemt tot bestemming van de winst, zal de winst worden gereserveerd.

22.3 De Algemene vergadering is bevoegd tot vaststelling van uitkeringen. Indien de vennootschap reserves krachtens de wet moet aanhouden, geldt deze bevoegdheid uitsluitend voor zover het eigen vermogen groter is dan die reserves. Een besluit van de algemene vergadering dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang de directie geen goedkeuring heeft verleend. De directie mag deze goedkeuring slechts weigeren indien zij weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world